

Dějiny židů v Čechách a na Moravě po skončení druhé světové války, jež jsem pro účely této diplomové práce vymezila časovým horizontem 1945 - 1956, jsou dosud opomíjenou kapitolou novodobé české historie. Tato skutečnost je dosti zarážející, přihlídneme-li k počtu let, jež uplynuly od tzv. sametové revoluce. Po roce 1989 došlo k takřkajíc "boomu" ohledně "všeho židovského", ke zvýšenému zájmu o judaismus obecně, o jeho tradice a zvyky, architektonické památky apod.; můžeme dokonce hovořit o určité "módní vlně". Avšak zachycení osudu židovské komunity v rámci odborných historických publikací, studií a statí ve velké většině případů nepřekračuje mezník, daný rokem 1945. Pomineme-li dílčí studie posledních let, reflektující především krátké období poválečné, tj. období 1945 - 1948, je možné hovořit o absenci tematicky zaměřených publikací. Otázka osudu židovské minority v Československu po roce 1945 tak stále zůstává výzvou pro badatele. Tato práce vznikla z potřeby alespoň částečně zaplnit tuto mezeru a poukázat tak na rozmanitost sledované tematiky.

Židovské dějiny je vždy nutné reflektovat s ohledem na jejich koexistenci s celkem, nelze je vytrhnout z kontextu, a tento náhled jsem se snažila uplatnit v předkládané práci. Poválečná doba v Československu je plná zvrátů a kontroverzí a viděno optikou židovské minority, to platí dvojnásob.

Vztah k židům v té které společnosti je určitým indikátorem - vypovídá totiž nepřímě o duchovní úrovni této společnosti a v obecné rovině o etické zralosti světa. Jak poznamenal Ing. Arnošt Frischer, předseda Rady židovských náboženských obcí v zemích české a moravskoslezské: "Jak se svět a jeho jednotlivé části chovají k židům, jest přímo měřítkem kulturní a duševní zralosti prostředí ve kterém žijí." 2 Jak v této zkoušce obstála poválečná společnost česká, je zřejmé: není tajemstvím, že ve vztahu k židům pochybila. A "ztratila tím velmi mnoho, možná víc, než si je dodnes schopna v' • „3 npustlt.